

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԱՄՍԱԳԻՐ ԵՒ ԶԱՆԱԶԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔ

ՆԱՄԱԿ Ի ԶՊԱՐԱՑ.

Ամենապատիւ Հարք,

« Սարգիս Վ. Թեոդորեան.
 « Գաբրիել Վ. Այվազովսքի.
 « Ամբրոսիոս Վ. Գալֆայան.

Ի Փարիզ :

« Գերապատիւ Հարք,

« Նուիրի յորդէկէս խոնարհ ողջոյն եւ համբոյր սուրբ աշոյն մերոյ :

« Նշոյլ ազգային պայծառութեան ծագեալն ի մենջ որպէս լուսաճաճանց աստղ վասն հայկազեան սեռիս, տարածեալ ամենութիւն շողշողէ : Համբաւ սրբափայլ վաստակոց յոգնակիր ճգնաց մերդ Սրբութեան խրախոյս բառնան մեզ յուսալ քէ կրկին վերականգնի կորուսեալն մեր Հայաստան, որ քէ երբեմն պանծայր Մինրդատաւ բազմաբարբառ բազաւորաւն եւ երջանիկ քարգմանջօրն, այնպէս եւ արդ ի մեռն բազմաշան մակացական աշխատութեանց մերոց : Ո՛չ մնային զանխուլ ի մերոց լսելեաց անխոնջ աշխատակրութիւնք մեր, եւ անիրաւ հայածմանց մերոց պատճառք, որ զոգջիք միշտ լեալ եւն այնպիսիք յազգս մեր : Զոր ըստ ամենայնի ի բաց քրեալ յանձանց, գնատուածականն առնելով առաջնորդ, յառաջադիման նկրտեցայք, կառուցանելով գԱրեւելեան բազմալեզու Վարժաբանն, որ է պանծալի Արեւն ազգիս, եւ զՄասեաց Աւետաբեր Աղանին՝ որ ճիշտեան իւր առեւտ մեզ վասն ապագայ յառաջադիմութեան ազգիս, զգրոյ իրազէլ եղէ ի հակիրճ մատենին յայտարարութեան անցից Մուրատեան Վարժարանի, եւ ի Պատմութենէ վերադարձի մերոյ ի գիրկ մօրն մերոյ յառաքելական եկեղեցին Հայաստանեայց : Ուստի այժմ հանգստացեալ յազգի ազգի շփոթութեանց՝ որք լինէին եւ լինին վասն ճշմարտութեան ուղղափառութեան մերս-սուրբ նկեղեցւոյ, երախտագետ սրտիս զցայց եւ զցերեկ ոչ դադարիմք գիտաս վերառաքել ամենակալին Աստուծոյ վասն ճոխապաճոյն սերմանելոյ մեր զճշմարտութիւնն Քրիստոսի, որով եւ առնէք զամենեւեան մարբեալ՝ յարդարեալ եւ յուսաւորեալ յամենայն սահմանադրեալ վարդապետական աւանդութիւն : Այսորիկ ճշմարտապատում մեր երկր եւ աշխատանք չկարեմ չնդ գրջաւ ածել քէ ճրջափ օգուտս եւ քանի բարիս ատակարարք վասն Հայ եղբարց մերոց, եւ անբաւական եմ ասել քէ ճրջափ համարձակեցայ ի ծանօթութիւն Գերապատութեանց մերոց բերել. զի դուր

աշխատողդ զիտէք զյարգ եւ զարդիւնս վաստակոց մերոց : Ուրեմն ցնծացեն մանկունք Հայաստանեայց եւ ժողովեցին շուրջ զմեօք առ ի մարգել յարուեստս ազգի ազգի գիտութեանց՝ ի պետս որք եւ այրի Հայրենեացն իւրեանց, եւ պարտ անձին վարկցեն բազկապէլ ի գլուխ հոգեւոր ազգասիրացդ, ի մխիբարութիւն սրտի սրտակեզ համագգեացոյ մերոց :

« Ուրախ եղեց զարդի հանգամանս այստի եւ միշտ լսել. նաեւ յոյս մեծ ունիմ զի օծանդակութիւն շնորհացն Յիսուսի պաշտպանեացէ զգործառնութիւն մեր, եւ նետ զնետէ բուսուսցէ զպտուղս քաղցրահամս ի քիմս համագգեացն մերոց, որք արդարեւ ակնկալեն տարփացեալ սրտիս :

« Պատիւ անձին համարիմ մատչել ի համբոյր Գերապատիւ եւ սրբագործ Աշոյն մերոյ, զյամայր ամս ողջանձնութիւն մեզ հայցելով :

« Մնամ,

« Գերապատիւ Հարք,

« Ազգասիրութեան մերունմ

« Ամենախոնարհ ծառայ

ԵՂԻԱԶԱՐ ՏԷՐ ՅԱՐՈՒԹԻՆԵԱՆ
ՏԷՐ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆՅ

Նոր Զուգայեցի, ի Զառայ :

« Ի Զնարայ (ճափարա), 12 մայիսի 1857 : »

ԳԼՈՐԳ ԱՂԱ ԿԻՒՄԻՇՃԵԱՆ.

Յուլիսի վերջերը լանկարծ Կոստանդնուպօլսէն Հայկազեան ազգային Վարժարանը հասաւ Մեծարգոյ Գեորգ Աղա Կիւմիւշճեան, եւ անակնկալ խնդութեամբ հայրասեր որդւոյն եւ մեր սիրտը լեցուց : Շատ անգամ այցելութեան գալով՝ նրբազնին զիտողութեամբ ամեն բան քննեց իմացաւ, եւ ըստ իւր բաղձանացը գտնելով — հակառակ ամենեւին լսած անհիմն ու անխիղճ զրպարտութեանց — զովեց մեր ջանքը, քաջալերեց եւ յորդորեց զմեզ որ մեր ազգօգուտ ձեռնարկութեանը մեջ առանց առժամանակեայ հանդիպած դժուարութիւններէն լքանելու արիւրեամբ առաջ երբամբ. « Ազգին սիրովը վառուած ու զօրացած՝ ինչ նեղու-